

Examenul de bacalaureat național 2018
Proba E. d)
Psihologie

Varianta 1

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I TÉTEL

(30 pont)

Minden feladat esetében írja le a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt. Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. A szenzoriális kép:
 - a. összetett és sematikus
 - b. egyszerű és elsődleges
 - c. egyszerű és másodlagos
 - d. másodlagos és sematikus
2. Az előttem levő fehér lap észlelési képe:
 - a. elsődleges
 - b. tartalmilag szegény
 - c. panorámikus kép
 - d. egyaránt tartalmaz konkrét és elvont tulajdonságokat
3. Amikor egy geometriai formát reprezentálunk a verbális mechanizmusok:
 - a. meggátolják a kialakított képnek a gondolkodásba és a képzeletbe való integrálódását
 - b. meggátolják a kialakított képnek a magasabb rendű kognitív folyamatokba való integrálódását
 - c. a kép átalakításának eszközét képezhetik
 - d. nincs semmilyen szerepük
4. Mikor egy serdülő kijelenti, hogy szüksége van egy performáns számítógépre, egy olyan szükségletét fejezi ki, mely:
 - a. elsődleges (veleszületett)
 - b. melynek a kielégítetlensége egyértelműen veszélyezteti fizikai épségét
 - c. másodlagos (szerzett)
 - d. melyet lehetetlen kielégíteni
5. Azok a stabil, hosszantartó és nagyon intenzív érzelmi átélések amelyek egy adott egyén egész személyiségére kihatnak:
 - a. az indulatok
 - b. a szenvedélyek
 - c. az érzelmi diszpozíciók
 - d. az érzelmek
6. Amikor egy tanuló, aki már kialakult a helyesírási készséggel rendelkezik, leír egy, a tanár által tollbamondott meghatározást, akkor túlnyomórészt:
 - a. az akaratlan figyelem van jelen
 - b. a posztvoluntáris figyelem van jelen
 - c. a belső figyelem van jelen
 - d. az akaratlagos figyelem van jelen
7. András a társai határozottnak ismerik, olyannak, mint aki képes tudatos erőfeszítésekre mindaddig amíg ez egy kitűzött cél eléréséhez szükséges. Következésképpen, András:
 - a. pontos
 - b. önálló
 - c. kitartó
 - d. mozgékony

8. A személyiség:
- gyökeresen módosul, átmenti vagy véletlen hatások következtében
 - nem lehet megváltoztatni semmilyen hatás által
 - egy fogalom, amely minden élőlényre érvényes/alkalmazható
 - rendszer jellege van
9. András az iskola első hetében matematikából elvégezte az összes feladatát, de megszüdták, mert elrontotta az egyik feladatot. A második héten felmérő dolgozatot írt matematikából, figyelmes volt és helyesen oldotta meg a feladatokat. Azonban megbüntették, mert egy tintapaca került a lapjára. Ebben az esetben a tanító által használt motiváció:
- pozitív
 - negatív
 - kognitív
 - belső
10. Mióta megtudta, hogy bejutott az egyetemre Ioana boldog és lelkes mindenben amit végez, ezen állapota példája:
- az indulatnak
 - szenvédélynek
 - a szervi eredetű érzelmi átéléseknek
 - az érzelmi diszpozícióknak

II. TÉTEL

(30 pont)

A.

A bal oldali oszlopban az emlékezet formái vannak felsorolva, a jobb oldaliban pedig igaz kijelentések azzal kapcsolatosan. Írja le a vizsgalapra a helyes megfeleltetéseket a bal oszlopban lévő betűk és a jobb oldali oszlopban lévő számok között.

a. Önkéntes emlékezet	1. Azzal jellemezhető, hogy az információ bevétele, rögzítése, megőrzése és felelevenítése szándékunktól és elhatározásunktól függetlenül történik meg.
b. Önkéntelen emlékezet	2. A megértés hiányában valósul meg, egy formális tanulást eredményez, időben nem állandó.
c. Mechanikus emlékezet	3. Egy olyan magasabb rendű kognitív lelki folyamat, amely a gondolatok vagy új tervek kidolgozásának érdekében az előzetes tapasztalatok kiválogatása, kombinációja és újraszervezése alapján valósul meg.
d. Logikus emlékezet	4. A bevéendő anyag jelentésének és értelmének a megértésén alapszik.
	5. Tudatosan valósul meg egy adott cél érdekében.

12 pont

B.

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget:

A beszéd és a gondolkodás között létezik egy feloldhatatlan egység, a gondolati termékek, fogalmak, ítéletek és következtetések szavak, mondatok, szövegek formájában fejeződhetnek ki, viszont a beszéd és a gondolkodás nem azonosítható egymással mert ugyanazok a gondolatok a beszéd különböző formáival közvetíthetőek.

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre:

1. Említsen meg két lelki folyamatot, amelyekre kifejezetten utal a szöveg. **4 pont**
2. Pontosítsa három jellemzőjét az 1 pontban megemlített folyamatok egyikének. **6 pont**
3. Alkosson egy példát, amelyben a beszéd funkcióinak egyikét szemlélteti. **4 pont**
4. Érveljen hozzávetőlegesen öt sorban azon állítás mellett, miszerint a *megértés a gondolkodás alapvető funkciója*. **4 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget:

„(...) I Károly beszélgetései szinte teljes mértékben a katonai és politikai problémákra korlátozódtak. Szeretett egyedül maradni, sétálni az élete büszkeségét jelentő, Peleş kastély körüli erdőben. (...) I Károly egy távolságtartó ember volt, hideg, büszke, protokolláris, folyton arra törekedvén, hogy dinasztiája presztízsét és nagyságát biztosítsa. Nem voltak barátai, sem kedvencei, sem szeretői. (...) Mindenben, amit tett aprólékos volt és pontos, arra törekedvén, hogy ezt a stílust közreműködőivel is elsajátíttassa. Pontossága közismert volt, mint több románnak is adott ajándéka: az óra.

(...) Alacsony volt, de hetykén lépett, folyton emelt fővel, katonás eleven járása volt. Ezért magasnak és dominánsnak tűnt. Hangosan beszélt, mintha folyton parancsokat osztogatna (...) Károly családi élete lineáris volt, kiszámított, előre láthatatlan eseményektől mentes.

(...) I Károly kedvét lelte az uralkodásban, hatalomvágygal telt, melynek mással való megosztását nem tudta elfogadni. Feleségének megtiltotta, hogy a politikába beavatkozzon és még a trónörökös sem értesítette a napirendi ügyekről és azokról a döntésekről, melyeket meghozni készült.

(...) I Károly az „aktív monarchia” híve volt, és nem elégedett meg azzal, hogy aláírásával szavatolja a kormányok és a miniszterek határozatait, hanem kezdeményező szellemiségű volt, javaslatokkal és megoldásokkal jött, melyek kivitelezését különleges kitartással szorgalmazta. Sikerült számos akadályt és ellenállást legyőznie, de nem bátorítalanodott el, célja elérése érdekében széleskörű módszerek és eszközök tárházát volt képes használni.

(...) Fellépése olyan volt miniszterei előtt, mint egy hadvezéré a katonái élén. I.G. Duca beszámol arról, hogyan zajlott 1914-ben a liberális kormány beiktatási ceremóniája. A király katonai egyenruhában jelent meg, és a miniszterek sorra elmondták az eskü szövegét, miután aláírtak és régiségük szerint felsorakozva foglaltak helyet.”

(Ioan Scurtu, Portrete în paralel: Carol I – Ferdinand, Revista Historia, Anul VII, Nr. 66, iunie 2007)

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre:

- A. Említse meg, C.G. Jung elmélete alapján I. Károly király temperamentumának típusát. Pontosítson a szöveg alapján két gondolatot/ kijelentést, amellyel az adott választ igazolja. **6 pont**
- B. Úgy gondolja, hogy I. Károly király egy erős személy volt? A szövegre utalva pontosítson egy érvet, amivel az adott választ igazolja. **4 pont**
- C. A szöveg pontosítja, hogy I. Károly király egy következetes személy volt. A szövegre utalva említsen meg két érvet, ami ezt az állítást igazolja. **6 pont**
- D. Hozzávetőlegesen fél oldalas terjedelemben mutassa be G.W. Allport elmélete alapján I. Károly király jellemét, kiemelve a jellemének egy kardinális és két alaptulajdonságát. **10 pont**
- E. Fogalmazzon meg egy érvet amellyel cáfolja azt a kijelentést, hogy *minden személyiség tulajdonság egy képességet jelent*. **4 pont**